

SUOMEN AKATEMIAN VALTIONAVUSTUSPÄÄTÖSTÄ KOSKEVAT YLEISET EHDOT VALTIONAVUSTUKSEN SAAJALLE (5.9.2006)

Suomen Akatemian myöntämän valtionavustuksen saa käyttää ainoastaan valtionavustuspäätöksen mukaiseen tarkoitukseen. Vastuullinen johtaja on ensisijaisesti vastuussa hankkeen toteuttamisesta ja rahoitussuunnitelman noudattamisesta. Vastuullinen johtaja ja suorituspaikka vastaavat siitä, että rahoitus käytetään päätöksen mukaiseen toimintaan.

Valtionavustuksen käyttämisessä, maksamisessa ja valvonnassa noudatetaan valtionavustuslakia (688/2001), lakia yritystuen yleisistä ehdoista (786/1997) sekä tässä liitekirjeessä olevia yleisiä ehtoja. Mikäli toimikunta päätöksellään on asettanut myönnölle päätösilmoituksessa mainitun erityisehdon, on sitä noudatettava.

1. Rahoituksen käytön yleiset edellytykset

Akatemia rahoittaa tutkimushankkeita vain silloin, kun tutkimuksen suorituspaikka takaa hankkeen toteuttamisen perusedellytykset. Nämä määräytyvät tutkimuksen luonteen perusteella, mutta tavanomaiset perusedellytykset ovat samat kuin laitoksen muilla tutkijoilla eli työskentely- ja laboratoriotilat, laitteet (ml. ATK), tietoliikenne-, puhelin-, posti-, kopiointi- ja kirjastopalvelujen käyttömahdollisuus.

Valtionavustus sisältää hankkeesta riippuen palkat ja palkkiot, henkilöstösivukulut, apurahat, matkakulut, laitekulut, kulut seminaarien järjestämiseen, ulkomaisen tutkijan kutsumisesta aiheutuvat kulut ja muut tutkimushankkeen toteutuksesta aiheutuvat välittömät kulut. Akatemian rahoitusta ei saa käyttää tutkimuksen välillisiin kuluihin, kuten patentointikuluihin tai lisäpalkan maksamiseen (poikkeuksena tutkijakoulutettavat).

Tutkimusrahoitukseen sisältyy 12,5%:n suuruinen yleiskustannusosuus, joka on lähtökohtaisesti tarkoitettu tutkimuksen perusedellytysten rahoittamiseen.

Akatemian tutkimusmäärärahaalla palkattavan henkilöstön tulee olla palvelussuhteessa. Palvelussuhteen keston tulee olla vähintään rahoituskauden mittainen, ellei tutkimushankkeen toteuttamiseen liittyvä erityinen syy edellytä lyhyempää palvelussuhdetta.

Valtionavustuksesta saa maksaa henkilökohtaisen apurahan tutkimustyöhön vain, mikäli siitä on mainittu päätöksessä. Apuraha annetaan yleensä vain työskentelyyn tai opiskeluun ulkomailla sekä ulkomaisen tutkijan korkeintaan vuoden mittaiseen tutkijavierailuun Suomessa. Akatemian tutkimusmäärärahaa voidaan käyttää vastuullisen johtajan omaan palkkaukseen vain, mikäli siitä on mainittu päätöksessä.

Valtionavustuksella hankitut tarvikkeet, laitteet ja kirjallisuus jäävät suorituspaikan omistukseen ja hallintaan, jos päätöksessä ei ole muuta mainittu. Valtionavustuksella hankitun omaisuuden omistus- tai hallintaoikeutta ei saa luovuttaa toiselle valtionavustuksen kohteena olevan omaisuuden käyttöaikana (valtionavustuslain 13 §).

2. Rahoitus ja vuosierät

Akatemian myöntämä rahoitus myönnetään kokonaissummana, jota ei saa ylittää. Määrärahojen vuosieräjaottelu on merkitty päätösilmoitukseen ja laskentaperusteet ovat päätösilmoituksen liitteenä. Laskentaperusteissa esitetty kustannuserittely ei ole menolajikohtaisesti sitova. Siten esimerkiksi palkkaukseen osoitettua rahoitusta voidaan käyttää tieteellisen matkan kuluihin jne. Rahoitus voidaan käyttää vain rahoituskauden aikana syntyneisiin menoihin ja määrärahan vuosierä tulee pyrkiä noudattamaan.

Akatemia edellyttää, että vastuullinen johtaja noudattaa päätöksessä ilmoitettuja vuosierä huippuyksikköjen sopimusrahoituksessa, tutkimusohjelmissa ja tutkimushankkeeksi nimetyssä tutkimusrahoituksessa, siten että rahoitussuunnitelmasta voi kunakin vuonna poiketa korkeintaan +/- 15 prosenttia. Mikäli vastuullinen johtaja ei voi sitoutua esitettyyn vuosieräjakoon ottaen huomioon +/-15 prosentin liukuman, hänen tulee tehdä Akatemialle ehdotus tutkimusrahoituksen vuosieriksi. Ehdotus on tehtävä kirjallisesti neljän viikon kuluessa päätöspäivästä eikä se saa ylittää hankkeelle myönnettyä kokonaissummaa.

Muihin rahoitusta koskeviin asioihin on haettava muutosta rahoituksen voimassaoloaikana.

Rahoituskautta voidaan hakemuksesta pidentää vain erityisestä syystä, kuten hankkeessa työskentelevän tutkijan äitiys- tai vanhempainvapaan taikka varusmies- tai siviilipalvelun tai pitkäaikaisen sairauden johdosta silloin, kun tutkijalle ei ole otettu sijaista ja kun henkilö palaa tutkimusrahoitushankkeeseen työskentelemään Akatemian rahoituksella. Hoitovapaan vuoksi rahoituskautta voidaan hakemuksesta pidentää enintään vuodella. Rahan käyttämättä jättäminen ei ole peruste rahoituskauden pidentämiselle.

Tutkimuksen suorituspaikan muuttamiseen on haettava kirjallisesti lupa Akatemialta. Hakemuksen tekee hankkeen vastuullinen johtaja yhdessä uuden suorituspaikan kanssa. Hakemukseen tulee sisältyä alkuperäisen suorituspaikan lausunto siirrosta.

3. Valtionavustuksen maksaminen

Suomen Akatemia maksaa valtionavustuksen kirjallisesta pyynnöstä kustannusten ajoittumisen perusteella useampana eränä suorituspaikan käytössä olevalle pankkitilille. Maksun voi pyytää laskulla tai Akatemian maksupyyntölomakkeella, joka löytyy Akatemian verkkosivuilta www.aka.fi > lomakkeet. Laskutuksen tulee tapahtua vähintään neljännesvuosittain. Kalenterivuoden viimeinen maksuerä tulee pyytää viimeistään joulukuun 31. päivä.

Akatemia voi päätöksellään määrätä maksamisen keskeytettäväksi, jos on perusteltua epäillä avustuksen maksamiseksi annettujen tietojen oikeellisuutta ja riittävyttä tai jos myöntöperusteet ovat olennaisesti muuttuneet.

Kentän koodi muuttunut

4. Erityisehtoja ja suosituksia

Tutkijatohtorin projekti

Tutkijatohtorin tehtävänä on esitetyn suunnitelman mukainen tutkimustyö sekä oman alan opinnäytetöiden ohjaaminen ja omaan erikoisalaan liittyvä opetus ensimmäisen tutkijatohtorivuoden jälkeen.

Työelämässä olevien henkilöiden jatkokoulutus

Henkilö on palvelussuhteessa varsinaiseen työnantajaansa koko koulutuksen ajan. Hän ja työnantaja sopivat työajan käytöstä väitöskirjatyöhön siten, että tutkinto on mahdollista suorittaa suunnitellussa ajassa. Jos työnantaja irtisanoo henkilön tai tämä irtisanoutuu, rahoitus päättyy palvelussuhteen päättyessä.

Tutkimusyhteistyön edistäminen - kansainväliset konferenssit

Rahoitusta voi käyttää esitetyn talousarvion perusteella ensisijaisesti kutsuttujen ulkomaisten esitelmöitsijöiden matkakuluihin, vuokra-, sihteer- ja postituskuluihin. Osallistumismaksuilla on katettava merkittävä osa yleiskuluista. Mikäli konferenssin tulot lopullisessa tilinpäätöksessä ovat suuremmat kuin menot, on ylijäämästä palautettava Akatemian rahoitusta vastaava osa.

Tutkimusetiikka

Akatemia edellyttää, että kaikessa sen rahoittamassa tutkimuksessa noudatetaan Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjeita 'Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausten käsitteleminen' sekä vastaavia Suomen Akatemian tutkimuseettisiä ohjeita. Suorituspaikka sitoutuu ilmoittamaan Akatemialle, mikäli Akatemian rahoitusta saaneen hankkeen vastuullisen johtajan tai tutkijan osalta käynnistetään hyvän tieteellisen käytännön loukkausta koskeva tutkinta.

Tieteelliset julkaisut

Akatemian rahoittamien tutkimushankkeiden tulee aina tieteellisissä julkaisuissaan mainita, että tutkimus on toteutettu Suomen Akatemian rahoituksella.

Hanketta varten koottu yhteiskuntatieteellinen aineisto

On suositeltavaa, että Akatemian rahoittamat tutkimushankkeet luovuttavat hanketta varten kokoamansa yhteiskuntatieteellisen aineiston Tampereen yliopistossa sijaitsevan yhteiskuntatieteellisen tietoarkiston (FSD) käyttöön. Luovutus tapahtuu mahdollisimman pian Akatemian rahoituksen päättymisen jälkeen.

Julkaiseminen avoimissa tiedelehdissä

On suositeltavaa, että Akatemian rahoittamat tutkijat julkaisevat tutkimusartikkelinsa internet-tietoverkon avoimissa tiedejulkaisuissa silloin, kun alalla on valittavissa perinteisiin tilausmaksullisiin lehtiin verrattuna vähintään samantasoisia sähköisessä muodossa olevia tieteellisiä julkaisuja.

5. Raportointi

Valtionavustuksen saajan tulee raportoida varojen käytöstä Akatemian rahoittaman toiminnan talousarviovuotta koskevan tulojen ja menojen kertymän vuoden alusta kumulatiivisesti neljännesvuosittain. Kolmelta ensimmäiseltä vuosineljännekseltä tulot ja

menot raportoidaan viimeistään vuosineljänneistä seuraavan kuukauden 20. päivänä. Neljänneistä vuosineljännekseltä tulot ja menot raportoidaan viimeistään raportointivuotta seuraavan vuoden tammikuun 31. päivänä.

Henkilötyövuositiedot raportoidaan vuosittain viimeistään raportointivuotta seuraavan vuoden tammikuun 15. päivänä.

Vastuullisen johtajan tulee raportoida tutkimuksen edistymisestä Akatemialle. Loppuraportti toimitetaan viimeistään rahoituksen päättymistä seuraavan vuoden kesäkuun 15. päivänä. Raportti laaditaan sähköisesti osoitteessa www.aka.fi > sähköinen asiointi.

Kentän koodi muuttunut

Em. poiketen **rekisteröityjen yhdistysten** tulee raportoida yhdistyksen julkaisutoimintaan, julkaisutoiminnan kehittämishankkeisiin sekä kansainvälisen yhteistyön kuluihin myönnettyjen valtionavustusten käyttämisestä kerran vuodessa viimeistään seuraavan vuoden maaliskuun 31. päivä. Tämä tehdään tiliselvityslomakkeelle, joka löytyy Akatemian verkkosivuilta www.aka.fi > lomakkeet.

Kentän koodi muuttunut

Valtionavustusta saaneiden rekisteröityjen yhdistysten tulee täyttää tilinselvityslomake myös silloin, kun tukea on myönnetty kansainvälisten konferenssien järjestämiseen tai muuhun tutkimusyhteistyön edistämiseen.

6. Valtionavustuksen palauttaminen ja takaisinperintä

Valtionavustuksen palauttamisesta ja takaisinperinnästä on säädetty valtionavustuslain 5 luvussa.

Valtionavustuksen saajan tulee viipymättä palauttaa virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti saamansa valtionavustus tai sen osa Suomen Akatemian pankkitilille 166030-112337. Jos palautettava määrä on enintään 10 euroa, sitä ei tarvitse palauttaa.

Valtionavustuksen saajan tulee valtionavustuslain (688/2001) 14.2 §:n nojalla ilmoittaa viipymättä valtionapuviranomaiselle valtionavustuksen käyttötarkoituksen muutoksesta tai muusta käyttöön vaikuttavasta muutoksesta. Valtionavustuksen saajan valtionavustuksen kohteena olevan toiminnan tai hankkeen muut tulot ja muut avustukset voivat vaikuttaa valtionavun määrään. Mainituista muista tuloista ja avustuksista on ilmoitettava valtionapuviranomaiselle viipymättä. Tämä ilmoitusvelvollisuus koskee sekä hakemuksen jättämisen että valtionapäätöksen tekemisen jälkeistä aikaa.

Tutkimushankkeelle voi saada rahoitusta muualta tai muita tuloja enintään avustuksen kohteen kustannusarvion ja Akatemian myöntämän rahoituksen erotuksen verran. Jos tutkimushankkeelle on saatu muuta rahoitusta tai tuloja enemmän kuin kustannusarvion ja myönnetyn summan erotus, voi vastuullinen johtaja tehdä Akatemialle tutkimussuunnitelman täydennyksen. Mikäli tutkimussuunnitelmaa tai kustannusarviota ei tarkisteta, Akatemia voi periä suunnitellun kustannusarvion ylittävän osuuden takaisin.

Akatemia on valtionavustuslain 21 §:n mukaan velvollinen päättämään valtionavustuksen maksaminen lopetettavaksi sekä jo maksettu avustus takaisin perittäväksi, jos avustuksen saaja on jättänyt palauttamatta sellaisen valtionavustuksen tai sen osan, joka 20§:n mukaan on palautettava; käyttänyt avustuksen olennaisesti muuhun tarkoitukseen kuin se on myönnetty;

antanut väärän tai harhaanjohtavan tiedon seikasta, joka on ollut omiaan olennaisesti vaikuttamaan valtionavustuksen saantiin, määrään tai ehtoihin, taikka salannut sellaisen seikan; taikka muutoin olennaisesti rikkonut valtionavustuksen käyttämistä koskevia säännöksiä tai valtionavustuspäätöksen otettuja ehtoja.

Valtionavustuslain 22 §:ssä säädetyillä perusteilla Akatemia voi harkinnanvaraisesti määrätä valtionavustuksen maksamisen lopettavaksi sekä jo maksetun avustuksen takaisin perittäväksi

7. Valvonta

Akatemia seuraa ja valvoo avustuksen käyttöä ja sen tuloksellisuutta. Akatemialla on oikeus suorittaa valtionavustuksen maksamisessa ja käytön valvonnassa tarpeellisia valtionavustuksen saajan talouteen ja toimintaan kohdistuvia tarkastuksia.

Valtionavustuksen ehtojen valvomiseksi avustuksen saajan tulee ilmoittaa viipymättä valtionavustuksen käyttötarkoituksen toteutumiseen vaikuttavasta muutoksesta tai muusta avustuksen käyttöön vaikuttavasta muutoksesta.

Akatemialla on oikeus tarkastaa tutkimustyön toteuttamista, tilinpitoa ja rahoituspäätöksen ehtojen noudattamista. Tilivirasto ja tutkimushankkeen vastuullinen johtaja ovat velvollisia antamaan tarkastuksen suorittajan käytettäväksi kaikki tarpeelliset tili- ja muut asiakirjat ja tiedot sekä avustamaan tarkastuksessa. Sekä tiliviraston että tutkimushankkeen vastuullisen johtajan on pyynnöstä annettava muutoinkin Akatemialle tutkimusta ja varojen käyttöä koskevia tietoja.

Lisätietoja

Taloushallintoa koskevia kysymyksiä voi esittää Kysymykset ja palaute –toiminnolla, joka on verkkosivujen yläpalkissa (www.aka.fi). Muihin valtionavustuspäätöstä koskeviin kysymyksiin vastaa ao. päätöksen esittelijä puhelin (09) 774 881. Akatemiaan lähetettävän sähköpostin osoite on: etunimi.sukunimi@aka.fi.